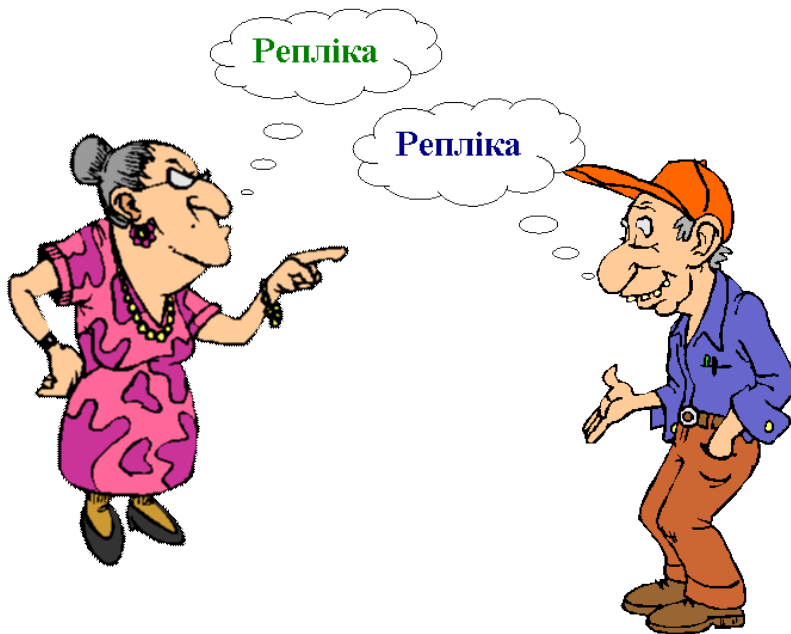

Тема. Діалог. Тире при діалозі

1. Пригадайте матеріал з теми за картинками. Як характеризують жести та міміка співрозмовників?

Спілкування людей може відбуватися у формі

МОНОЛОГУ

- це висловлювання однієї особи, розраховане на слухача.

ДІАЛОГУ

- це розмова, яка відбувається між двома особами, кожна з яких виступає і мовцем, і слухачем.

побутові

ділові

художні

навчальні

невід'ємними компонентами є

міміка

жести

2. Тестові завдання

1. Знайдіть правильне визначення

- а) діалог складається з реплік та прямої мови;
- б) діалог складається з реплік та слів автора;
- в) діалог складається з монологу.

2. Діалог - це

- а) розмова кількох осіб, кожна з яких виступає і слухачем, і мовцем;
- б) розмова однієї особи, яка є слухачем та мовцем;
- в) висловлювання однієї особи, розраховане на слухача.

3. Кожна репліка пишеться ...

- а) з малої літери і в лапках;
- б) з великої літери й без лапок;
- в) з великої літери.

4. Перед кожною реплікою ставиться ...

- а) лапки;
- б) дужки;
- в) тире.

5. Репліка не може за будь - якої умови супроводжуватися словами автора.

- а) так;
- б) ні.

6. Репліка - це

- а) висловлювання кожної особи в діалозі;
- б) тема діалогу;
- в) всі висловлювання в діалозі.

3. Прочитайте виразно вірш, зверніть увагу на розділові знаки

ВІТРИСЬКО

- Чом, вітриську, розходився, хазяйнуєш у саду?
- Це я в листі заблудився і дороги не знайду.
- А навіщо трусиш сливи у некошену траву?

- Бо удався нелінивим, без роботи не живу!
- Ой вітриську, робиш шкоду! Угамуйся хоч на мить!
- Краще геть піду з городу, в чистім полі буду жить!

Звісив з тину босі ноги, свиснув — листя полягло.

І за мить впродовж дороги покурівся за село.

Тамара Коломієць

4. Запишіть текст під диктовку. Поясніть розділові знаки. Підкресліть однорідні члени речення, граматичні основи в складних реченнях.

ЯК ЧЕРЕПАХА ВЧИЛАСЯ ЧИТАТИ

Зустріла черепаха орла та й каже

Навчи мене літати

Навчу погодився орел

Узяв черепаху вилетів із нею й питає

Уже привчилася

Уже відповіла черепаха

То пускаю мовив орел

Упала черепаха на землю.

Орел підлетів до неї й запитує

То як було летіти

А черепаха каже

Летіти легко але сідати важко

(Народна творчість).

5. Творча робота

► **Запишіть речення у формі діалогу.**

Казала зима літу: «Ти не хазяйка». «Як,— каже літо,— у мене все є». А зима каже: «А так, не хазяйка,— каже зима,— що у тебе все на дворі ночує, а я усіх як ніч — так у хату і зберу».

6. Усна робота

► **Назвіть слова ввічливості, які потрібно використовувати у діалозі.**

Вибачте, що турбую; даруйте мені; перепрошую; щиро вам дякую; велике спасибі...

БАЙКА

Летіла ворона понад морем, дивиться — лізе рак. Вона хап його та й понесла через лиман у ліс, щоб, сівши де-небудь на гіллі, гарненько поснідати. Бачить рак, що приходить ся пропадати, та й каже вороні:

— Ей, вороно, вороно, знав я твого батька і твою матір: славні люди були!

— Угу! — каже ворона, не роззявляючи рота.

— І братів, і сестер твоїх знав,— каже рак,— що за добрі люди були!

— Угу! — гугнить ворона, а рака кріпенько держить.

— Та все хоч і гарні люди,— каже рак,— а тобі не рівня. Мені здається, що й на світі нема розумнішої над тебе!

— Еге! — крикнула ворона на весь рот і впустила рака в море.

От тим-то, як кого одурять хвалою або улесливою річчю, то люди кажуть:

— Упустив рака з рота.

А як кого остерігають, то кажуть:

— Гляди, не впусти рака з рота.

ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ (ЗА ВИБОРОМ)

► Із улюбленої казки випишіть діалог (5-7 реплік).